

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 19 (655)

Аўторак, 26 мая 1987 г.

Газета заснавана ў верасні
1969 года.

Выходзіць раз у тыдзень

Цена 2 км.

3 вялікім хваляваннем, аптымістичнымі надзеямі, чаканнем выключна важнага я ехай на VII з'езд настаўнікаў Беларусі, які адбываўся 15—16 мая ў Мінску. 1001 дэлегат прадстаўлялі 180 тис. работнікаў сістмы Міністэрства асветы распілікі, 17731 — прафэхадукацыі, а таксама партыйныя, савецкія, камсамольскія, прафсаюзныя органы, педагогічныя навучальныя установы, базавыя працьпрыемствы. Самай вялікай была дэлегація Гомельскай вобласці — 172 працьпрыемствы.

У атмасферы высокай патрабавальнасці, з пазіцыі сённяшніх пе-раўтварэнняў вялікіх дэлегатаў размову аб надзеяных проблемах агульнаадукацыйнай і прафесіяльнай школы. Дакладчыкі — міністр асветы распілікі Л. К. Сухнат і старшыня Дзяржаўнага камітэта па прафэхадукацыі БССР У. Л. Верхавец, дэлегаты, якія выступілі ў спрэчках, шырыя і адкрыта гаварылі пра пошуки шляху і форм удасканалення навучальна-выхаваўчага працэсу, перабудовы сістмы народнай асветы, ажыццяўлення патрабаванняў асноўных напрамкаў рэформы агульнаадукацыйнай і прафесіяльнай школы.

Конкрэтная праграма перабудовы спраў работнікаў народнай асветы была выкладзана ў выступленнях на з'ездзе першага сакратара ЦК КПБ Я. Я. Сакалова і міністра асветы СССР С. Г. Шчарбакова.

Уважліва слухаючы дэлегаты, міжвопілі задумавашся над тымі проблемамі, якія неабходна вырашыць недкладна, абы сваі месцы ў спрэчках не будовы. І галоўнае тут не слова, а дзеянне, каб энергія слоў ператварыць у спрэчкі. Тут дарчы нагадаць выступленне першага сакратара ЦК КПБ Я. Я. Сакалова: «Перабудовы выяўляе дэмагогію, кръкнуно, ноўштабу шарасці, гатовых у імя сваіх ка-рыслівых, абывацельскіх інтаресаў скроў і ўскды абывацца вуголе правильных фраз, але не жадаючых, а часам і не здольных палец аўтапе-лец ударыць, каб хоць што-небудзь з абывацнага імі было ажыццёўле-

нага».

Гэтыя слова, бы ў фокусе, паказа-

валі, чому пасля трох год дзеяння

школьной рэформы многія праблемы народнай асветы яшчэ не вырашаны. Не певысілася якось навучальна-выхаваўчага практису, без чаго немагчыма прывесці змест работы па наву-чанню і выхаванню вучняў у адпавед-насці з сучасным узроўнем і перспек-тывамі навукова-тэхнічнага развіцця краіны.

Сёння стала модна крытыкаўцаў усё, ўсіх і нават сябе. І рабіць з гэтага своеасаблівую заслону бяздзе-насці, наўміненія прадаваць па-новаму. Лёгкія выйці на трыбуну (дэр-чи было гэта і на з'ездзе) і гаварыць, што міністэрства не працуе, міністр

інфарматыкі і асноўной вылічальнай тэхнікі. За справу ўзяліся супрадукты — старшыня прафкома навучаніць лётавіні выпускнік ГДУ А. А. Горбач, намеснік дырэктара В. В. Цабанев, рабочы А. І. Астапаў, выкладчык Я. В. Падвінскі, А. К. Залейскі, А. І. Грушнік, П. Б. Шчарбакоў, Ц. Ц. Березан, І. І. Малышын. І ў вольны ад работы час яны засвяцілі міністэрства разбыту па дрэзу і зрабілі чудоўны падарунак колектыву.

Намеціўся таксама вялікі зрух у арганізаціі самакіравання, ва ўздыме ўзроўню мастацтваў самадзеянасці,

дадзікатным майчаннем...

У той жа час сёня многія распаўсюджваючы (у асноўным славесна) аб універсальным вольнікам наставараў педагогічнай практикі Аманашэві, Ільіна, Шаталава і патрабуючы даць ледзь не пайрочную распрацоўку іх, забываючы, што побач практуючы краплетаў і настойліва не менш славутыя педагогі. Таму і слушнай была думка, што наставарам павінен стаць кожны, што мала пасядзець на ўроку ці канферэнцыі Шаталава і стаць падобным яму. Урок, як і твор, гэта індывідуалінасць — яго нельга пайтварыць, яго можна толькі стварыць. Стварыць па-свойму, з улікам індывідуальных здольнасцей, канкрэтных абставін, падрыхтоўкі, прадмета.

Дарчы, аў выкладанні асобых предметаў у школе. Сёння ў ёй вывучаюць 24 дысципліны. Якесьць выкладання іх даўшыя не роўная (ды і ці ўсе яны маюць права на сталую праціску ў час ажыццяўлення школьнай рэформы). Але ж асаблівы клопат — выкладанне беларускай мовы і літаратуры. Аб гэтым дасведчана і з глыбокай заклапочанасцю гавары-лася на з'ездзе наставнікай. Хочу даць толькі адзіны штрых. Калі выступаў сакратар прайвізія Саюза пісменнікаў БССР Віктар Казлоў, то дэлегаты Гомельскай вобласці, якія сядзялі нападалёку ад мяне, з непадзельным здзіўленнем пыталіся не пра то, што ён напісаў, а як яго прозвішча (прамоўча, мабыць, не так выразна назаўшы прозвішча).

Тут ёсьць над чым падумыць выкладчыкамі кафедры беларускай літаратуры універсітэта, усім нам, чому імя нашага земляка, вядомага ў нашай краіне празаіка выклікае наіўнае здзіўленне.

Пытанні... Іх можна задаваць безліч. А каму вырашаць іх? Пропаную: кожнаму вырашыць мінімум адно, але якансць і на ўзроўні новых патрабаваній, ва ўмовах усебыдмайных перабудовы. Пытанні ўшат, а нас, наставнікай, работнікай народнай асветы і прафэхадукацыі амаль 200 тысяч...

М. ВОІНА,
кандыдат філалагічных навук,
выпускнік аспрантуры ГДУ,
дэлегат VII з'езда наставнікаў
БССР.

РОЗДУМ ПАСЛЯ З'ЕЗДА СЛОВЫ ПАЦВЯРДЖАЦЬ ТВОРЧАСЦЮ

не дae сродкаў, базавыя прадпрыем-
сты нічога не робяць, партыйныя, савецкія, камсамольскія і прафсаюз-
ныя органы не дапамагаюць, сям'я і бацькі не выхоўваюць, банк забара-
няе...

Модны і другі тээзіс — трэба Па-
трыбна ўзмініць матэрыяльную ба-
зу, дзесяці ўзяць камп'ютры, трэба
распрацаўваць новыя праграмы, ста-
рыцы добрыя падручнікі, методычныя
распрацоўкі... І вось тады, калі неўкі
міфічны дядзька, міфічна моцная
арганізацыя дадзіць ўсё, тады і буд-
зем пракацаўца панаўному. І даволі
рэдка можна пачуць, што кожны зра-
біў асабісту ў перабудове навучаль-
на-выхаваўчага практису.

Модная крытыка знаў і чыста спа-
жывецкі настроі ў пўнай ступені бы-
ла харэстэрны і для нашага калек-
тыву. Але з дапамогай партыйнай, прафсаюзной арганізацыі удалося не-
калькі пераламаць гэту псіхалогію.
Вось некалькі тыму прыкладаў з на-
шага Гомельскага педвучыліща. Ка-
зэлі ў нас: трэба зядобіць становую,
патрабаваць зрабіць музей народнай ас-
веты Гомельшчыны, кабінет псіхоло-
гічнай разгрузкі, стварыць кабінет

метадычнай работы, наладжанні цесных сувязей з базавымі школамі, дзіцячымі дашкольнымі установамі.

Сядзіц праблем, узнятныя на з'ездзе, была і павышэнне ўзроўню педагогічнай кадраў. Даўшыцца гэта і Гомельскага дзяржаўнага універсітэта, і нашага вучыліща. Як адзначалася, пакуль што выпускнікі яшчэ слаба вадо-даюць методыкай навучальны і выхаваўчай работы, арыентуюцца на сярэдні ўзровень выкладання, не шу-
каюць сваіх шляхоў у педагогігі.

У асноўным гэта правільна. Але быс-
кона з практыкам-наставнікамі вінава-
ціца педагогічную навуку нельга. Бо,
па-першым, не ўсе наставнікі глыбока,
а то і ўголу, не знаёмацца з дасяг-
неннімі вучоных-педагогаў. Сведчан-
нем таму адно выступленне наставні-
цы, якое вінаваціла ў ўсім вучоных.
На ёй думку, яны мала даюць конкрет-
ных метадычных парад. Калі ж член-
карэспандэнт Акадэміі педагогічных
наук СССР, загадык кафедры
педагогікі і псіхалогік Гомельскага
дзяржаўнага універсітэта І. Ф. Хар-
ламаў даўшыцца задаў пытанне, якія
ж книгі вучоных-педагогаў яны чыта-
ла, то адказ быў адзначаны таксама

Вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты

I ПРАФЕСАР, I СТУДЕНТКА

Ва ўніверсітэце завяршыліся перадвыбарныя сходы па вы-
лучэнню кандыдатаў у дэпутаты
тысячовых Саветаў народных
дэпутатаў.

У аbstаноўцы поўнай дэмак-
раты і вялікага давер'я прака-
цаў зходзіць сход пракацаў, вы-
кладчыкі, супрацоўнікі і студэнты
на біялагічным ф-тэце ў вылучэнню
кандыдатаў у дэпутаты гарадскога Савета
на Жаркоўскай выбарчай акрузе № 349.

Першым слова ўзяў дацэнт кафедры гісторыи КПСС У. П. Ксіяноў. Ен прапанаваў вылуч-
ніць кандыдатаў у дэпутаты па
названай выбарчай акрузе прака-
цаў, член-карэспандэнт АН БССР Леаніда Аляксандра-
віча Шамяяківа. Яго кандыда-
туру аднадушна падтрымалі да-
цэнты В. М. Кузняцоў, дэкан фа-

культэта С. Ф. Алешка, Л. М. Альмава, прафесар А. С. Калу-
гін. Яны харэстэрызавалі Л. А.
Шамяяківа як таленавітага вуч-
онага, вольнага выкладчыка, здо-
лёнага арганізатара вуз-
скай навуки, які на працягу
многіх гадоў паспяхова спра-
ляўшы з абывацкамі дэпутата-
гарадскога Савета.

На сходзе аднаголосна вы-
лучана зноў вылучыць канды-
датаў у дэпутаты гарадско-
га Савета Л. А. Шамяяківа па
Жаркоўскай выбарчай акрузе № 349.

Выпавіданіе гонар назваць сваіго
прадстаўніка ў гарадскі Савет
пракацаў — выкладчыкум, калек-
тыву, супрацоўнікам і студэнтам
гісторыка-філалагічнага
факультэта. Перадвыборны сход
по вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты
гарадскога Савета па Дняпроўскай
акрузе № 360.

паванаваны дэве кандыдатуры:
студэнткі гр. Р-24 Надзеяды Ля-
піцкай і студэнт гр. Г-33 Мікала-
й Мэзгі. Выступіўшыя студэнты
Л. Кандрашэнка, Ж. Ля-
шчанская, Т. Тамашова, М.
Шапулец, В. Карапальчук, сакра-
тар камітэта камсамола факуль-
тэта С. Лысенка, А. Алесік, С.
Скрынікава, загадык кафедры
рускай літаратуры У. М. Са-
баленка і іншыя ўздељнікі
сходу харэстэрызавалі называ-
ных прэзідэнтатаў па вылучэнне
кандыдатаў у дэпутаты як вы-
кладчыкі вучобы, актыўісткі,
добрах арганізатары, чулых
таварышаў, заслугоўваючыя вы-
сокага давер'я.

Пасля праведзенага галаса-
вання большасць галасоў было
аддадзена за Надзеяду Івану-
най Лапіцкую, якую і выпусти-
ла камітэт камсамола вуз-
скага выкладчыка, якія від-
зімлююць яе падтрымкай.

У актавай зале ГДУ адбыў-
ся сход камсамольскага акты-
ву ўніверсітэта. На перадку яго
дня стаяла пытанне: «Рашэнні
ХХ з'езда ВЛКСМ, XXVIII
з'езд ЛКСМБ і задачы кам-
самольскай арганізацыі уні-
версітэта, якія выцькіаюць з
пастаною з'ездам». Разгледжан-
на схадам пытанне аб перавыбара-
таксама камітэта камсамола
ГДУ.

Па першаму пытанню высту-
піў сакратар камітэта ЛКСМБ
універсітэта А. Дзэмідзенка.
У спрэчках прынялі ўдзел
камсамольскія актыўісткі.
Уздељнікі сходу магілі таксама
выказаць свае думкі калі сва-
боднага мікрофона.

На сходзе ўзімаліся пытанні
аб кадрах камсамольскага акты-
ву, іх разрэзі ўсіх вы-
борных пасадах, вучобе актыву,
перавыбараць ў камсамольскай
арганізацыі ўніверсітэта. Гава-
рылася аб тых задачах, якія
павятаюць перад камсамоль-

цамі ГДУ ў святле перавыборо-
вых паслехавасці сту-
дэнтаў. Ішла вострая дыскусія

на пытанні самакіравання.
На сходзе камсамольскага
актыву прынята пастанова, якую
накіравана на далейшэ ўзде-
ліцтваванне ўсіх работы па
актыўізацыі студэнцкай моладзі
у выкананні рашэння ХХ з'езда
ВЛКСМ. Перад камітэтам кам-
самола ГДУ пастаўлена задача
распрацаўваць сістэму адзін-
акадэмічнай выкладчыкі з
груп у вучбовым практесе, грамадскі
актыўісткі, хадайніцтва перад
рэктаратам у аўтавядзені ў сас-
таву Савета факультэта ў адносінах яго
колъкасці да 1/3 студэнтаў і інш.

У работе сходу прынялі
удзел сакратар Цэнтральнага
РК ЛКСМБ А. Казлов, праэ-
тар па завочнаму навучанню
Л. М. Сечка і нам. сакратара
парткома ГДУ па ідзялалігай
рабоце Г. Д. Ветлугаев.

НА ШЛЯХУ ПЕРАБУДОВЫ

САМАПАДРЫХТОЎКА—ПРАЦЭС НЕ ПРОСТЫ

*Гутарка
за «Круглым столом»*

Прыкмета перабудовы вышайшай школы — сквераненне лекцыйных курсаў і павелічненне колькасці гадзін для самастойнай работы студэнтаў. І цяпер на факультэтах універсітэта побач з раскладамі абавязковых занятак з'явіліся графікі кансультатыў, якія даюць выкладчыкамі студэнтам по тых тэмах, што вывучаюцца імі ў асноўным самастойна.

Працэс перабудовы не праходзіць гладка, без проблем. Яны ёсьць, бо гэта справа не толькі вельмі важная, але і крайне складаная.

Удасканаліваючы вучэнныя працэс, цяпер неабходна ўлічваць і думку студэнтаў, якіх не стаць у баку ад спрэў абаўлення ў ВНУ. Гэта добра разумеюць на гісторыка-філалагічным факультэце. У прыватнасці, тут актыўна абмяркоўваюць пытанні арганізацыі самастойнай работы студэнтаў. Метадычнай камісіі факультэта распрацавала анкету і правяла анкетаванне

на ўсіх курсах беларускага і рускага аддзяленняў з той мэтай, каб уведаць думку студэнтаў аб існуючых на факультэце формах правядзення самастойнай работы, іх мэтагоднасці, выявіць станоўчасць ў дзеянасці факультэта ў цэлым і як асобных кафедр, выкладчыкі, намесніцы шляхі ўхленія выўзленых недахопаў і цяжкасцей як у рабочае выкладчыкі, так і студэнтаў. Вынікі анкетавання былі абузлены на чарговым пасяджэнні метадычнай камісіі гістфіла. Пасля гэтага перед якімі-то падыходамі наямались новых пытанняў, якія і былі вынесены на абмеркаванне за «круглым столом». У адной з аўдиторый сабраліся студэнты 2—3 курсаў беларускага і рускага аддзяленняў, члены метадычнай камісіі факультэта, загадчыкі кафедр, дэкан, скаратэр партфюро.

Асноўныя думкі, што былі выказаны ў час гутаркі студэнтаў з выкладчыкамі па проблемах самастойнай падрыхтоўкі, змяшчаюцца ў ніжэй.

В. I. СМЫКОУСКАЯ, старшыня метадычнай камісіі гістфіла, дэкан кафедры беларускай літаратуры:

— Курс на індывідуалізацыю працэсу навучання пастаўіў ВНУ перед складанай проблемай такай арганізацыі самастойнай дзеянасці студэнтаў, якая забяспечыла б найбольшую яе эфектыўнасць і

насць, абыякаваць да пытанняў, на аргументаваць свае кароткія адказы «Так» ці «Не». Раствумачы гэта можна тым, што асобная частка студэнтаў не верыць іх у якія становічы перамены ў вучэнным працэсе, так і піша ў анкетах: «Усё застанецца па-ранейшаму».

У час анкетавання студэнты выказаў свае меркаванні аб мэтагоднисці замены самастойнай работай тых лекцый, якія чытаюцца сумна, шэра, нічога не даюць ні разуму, ні сэршу. Буйдучы педагогі хоцьця таго, каб самастойная работа прывучала іх думаць, актыўнавала разумовую дзеянасць, вучыла выдзяляць галоўнае. У анкетах называліся прозвішчы выкладчыкі, якія і імкнунца навучніца студэнтаў ўсяму гэтаму, а таксама тых, хто да гэтага пакуль што не гатоўны.

Најбльш прымальнымі формамі самастойнай работы ў анкетах называны тэя, якія націльваюць студэнта на творчасць, рэзуму, палеміку, распрацоўку проблем, вучыцца эксперыментаваць, фарміруюць настаўніцу як творчую асобу. Было наямаля і такіх адказаў: «Нас не навучылы працаваць самастойна».

Праведзенне анкетавання прывяло члену метадычнай камісіі да думкі, што не ўсе студэнты да канца асэнсавалі мэту, канчатковыя вынікі самастойнай работы. Тому мы вынеслі цяпер на аблеркаванне за «круглым столом» дадатковыя пытанні: «Якім павінны быць спецыялісты і спецысемінары?», «Якія канчатковыя вынікі дасыць самастойнай работай?», «Ці патрэбныя планы, пытанні пры самастойнай распрацоўцы проблем?», «Якім вы хочаце бачыць калектivum?».

Затым слова ўзялі студэнты. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

S. ШУСТАВА.

казвалі свае думкі С. Шустава, Я. Шацілава, Л. Зайцева, С. Рогава, А. Дзёміна, І. Старушэнка, Г. Лашчанка, А. Шавелева, І. Дзяденава, Зацікаўлена, горача, палемічна гаварылі яны аб тым,

што самастойнай рабоче студэнта трэба вучыць, яму неабходна ствараць магчымасці для праверкі, як зразумеў ён матэрыял, ці зможа прымініць яго на практицы. Падкрэслівалася ўзрастаючая роля падручнікаў, разнастайнай дапаможнай літаратуры ў самападрыхтоўцы. А яе пакуль што не хапаціць ці зусім няма ў кабінетах кафедр факультэта, у бібліятэцы ГДУ. Субаседаванне, як прагучала ў выступленнях, выкладчыкі не павінен ператвараць толькі ў праверку, выканання студэнтам самастойнага задання шляхам аптыманія. Больш карысная ў даным выпадку форма дыялогу, калі аднолькава цікава і выкладчыку, і студэнту. Непрападдана, гаварылі студэнты, адводзіць для занятак ў самастойнай работе дзве першыя пары. У гэтых час бібліятэкі яшча зачыры, і студэнты проста адсыпаюць. Здаюцца пакуль што накладкі з раскладамі: студэнт бывае фізічна перагружаны. Нямаля справядлівых нараканняў прагучала ў адрасах тых выкладчыкі, якія чытаюць на лекцыях свае пажоўкі ад часу дысерцаций, даюць толькі сухую тэорию, фармуліроўкі ў адрыве ад жыцця, практикі. Выкладчык — перш за ўсё духоўна бацагая асоба. Калі ж ў яго адсутнічае ўнутраная культура, нарадзіцца ці шмат студэнтаў будзе прыходзіць на яго лекцыі. І калі колькасць слухачоў ў аўдиторыі зусім значная, выкладчыку траба сур'ёзна задумацца: ці тое, ці так ён чытае студэнту?

У час размовы за «круглым столом» выступаў студэнты адзначалі, што асобныя кафедры гістфіла ўжо зрабілі пазыўную зрушу ў лепши бок у арганізацыі вучыбнага працэсу. Аднак пакуль што марудзяцца ў гэтай справе кафедры грамадскіх навук. Пратымілюючы ўстэрэлі сістэмі прападавання спесемінараў і на кафедры педагогікі і психалогії.

Прагучалі за «круглым столам» і самакртычныя выступленні студэнтаў: «Мы, будучы педагогі, баміся ісці ў школу на практику», «Слаба ведаем беларускую мову». Выказаваліся канкрэтныя пропановыя як выправіце таковыя становішча.

Шэрш пытання студэнтаў было

L. ЗАЙЦАВА.

ратару: «Чаму студэнтам загадзя не даюць спіс той літаратуры, якую яны будуть вывучаць?» Парадаксальна, але факт: спісы літаратуры даюцца нават першакласнікам у школах на летнія канікулы, а ВНУ да гэтага пакуль што не дадумаліся. Уносілася прапанавана ўвесці факультэтам па сучаснай рускай літаратуры. Зададык кафедры дадзені У. М. Сабаленка запэўніў, што выказаныя з'яўлігі і пажаданні будуть разгледжаны.

Заключочныя слова за «круглым столам» сказаў дэкан гістфіла М. Ф. ГУЛІЦКІ:

— Наша гутарка не павінна прынесьці карысы, якую ўсе мы чакаем ад перабудовы вучыбнага працэсу. Каб самападрыхтоўка давала станоўчыя вынікі, студэнт будзе вільготна вучыцца, але з самога сябе строга спытана. Мы хочам часцей бачыць студэнтаў ў дэканаце з пропановамі па пытаннях методыкі выкладэння, якасці ра-

ная аднадушнасць. Да зелянага таго, каб знайсці адказы на пытанні, якія стаўці час перед вышайшай школай, і адбілася размова за «круглым столом». Метадычнай камісіі гістфіла зробіць з яе адпаведныя выведы і распрацуе пазыўную рэкомендациі для кафедр па ўдасканаліванню форм і методаў самастойнай работы са студэнтамі.

Запісаныя карэспандэнт газеты Т. ДУБЯК.

С. ШУСТАВА.

якасць. Вынікі анкетавання засвядчылі, з аднаго боку, што асобныя студэнты аднесліся да яго добраўспоненна, разумеючы важнасць і акутнасць пастаўленых перад імі пытанняў. З другога ж боку, многія праявілі несур'ёз-

Памятныя мясціны Гомеля

ци рабочых і салдат Навабеліці і Гомеля ў знак салідарнасці з петраградскімі рабочымі, якія скінулі самаўладзіце.

I. I. Ланге разам са сваімі аднадумцамі аддаваў шмат сіл і энер-

гіі для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге.

У мэтавых увекавечэння памяці I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з групай камуністуў быў пазвернуты забітыя стракатаўцамі. Схоплены мацежнікамі, ён да канца захоўваў муҳансін і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге Гомельскі гарсавет перайменаваў вуліцу барона Нолькіна. Яна стала на імя I. I. Ланге. На ўсіх пастаўленых пытаннях вы-

ідзе для стварэння самастойнай большавіцкай арганізацыі. 6-га красавіць 1917 г. быў скліканы арганізацыі сход большавіцкі Гомеля, на якім выбралі Палескі камітэт РСДРП(б), бязвой задачай якога стала ўмацаванне ўпіўву большавіцкіх салдат і стойкасць. 29 сакавіка 1919 г. I. I. Ланге з г

ДА ЎВАГІ АБІТУРЫЕНТАЎ-87

Нядайна ўведзены новыя патрабаванні на ўступны экзамен па спецыялізаціі для факультэта фізічнага выхавання.

Экзамен па фізічнай падрыхтаванасці складаецца са спартыўнага мнагабор'я, якое ўключае выкананне практикаванняў і норматывных патрабаванняў асноўных раздзелаў школьнай праграммы па лёгкай атлетыцы, гімнастыцы і плаванню, і праводзіцца ў трох дні ў адпаведнасці з дзеянічаючымі правіламі спаборніцтва па гэтых відах спорту. Лёгкаатлетичны і гімнастычны віды мнагабор'я ўключаюцца ў сібе па два абавязковыя і аднаму па выбару абітүрыента практикаванні. У плаванні пралануюцца тры практикаванні рознай складанасці выканання I, II, III, у залежнасці ад падрыхтаванасці, абітүрыент выбірае любое з іх у якасці заліковага.

Вынік кожнага практикавання лёгкаатлетычнага віда мнагабор'я I плавання ацэньваецца па заліковых балах. У гімнастычным мна-

зліковага патрабавання ацэньваецца двумя (2x) баламі, якія не з'ўляюцца заліковымі і ў агульную суму балау за экзамен не уключаюцца. Атрыманыя абітүрыентам балы, паведамляюцца яму пасля выканання кожнага практикавання.

Агульная адзнака за экзамен па фізічнай падрыхтаванасці выстапаеца па пільбірнай сістэме на аснове сумарнай колькасці заліковых балау, набранных абітүрыентам па спартыўным мнагабор'ем (лёгкая атлетыка, гімнастика, плаванне).

Сумарная колькасць заліковых балау за спартыўнага мнагабор'я

Агульная адзнака за экзамен па фізічнай падрыхтаванасці

ад 40 да 45	5 (выдатна)
ад 33 да 39	4 (добра)
ад 27 да 32	3 (здравільняюча)

Майстрам спорту міжнароднага класа СССР і майстрам спорту СССР, якія выканалі або пачвердзілі разрадныя нормы на

працягу двух гадоў, што папярэднічалі экзаменам, выстапаеца адзнака «5» (выдатна) за экзамен па фізічнай падрыхтаванасці.

ЛЁГКААТЛЕТЫЧНЫ ВІД МНАГАБОР'Я

Практикаванні мнагабор'я	Узрост (гадоў)	Норматывныя патрабаванні і заліковыя балы					
		мужчыны			жанчыны		
		3	4	5	1	3	4
1. Бег. 1000 м (мін., с.)	17—29	3.20	3.10	3.05	4.30	4.10	3.52
	ад 30	3.45	3.30	3.10	5.00	4.30	4.10
2. Кіданне гранаты (м)	17—29	38.0	46.0	50.0	18.0	27.0	32.0
	ад 30	36.0	40.0	46.0	15.0	20.0	25.0

ПРАКТИКАВАННІ ПА ВЫБОРУ

1. Бег 100 м (с)	17—29	14.3	13.5	12.8	17.0	15.7	14.6
	ад 30	14.8	14.0	23.2	17.5	16.2	15.1
2. Скакі ў даўжыню з разбегу (м, см)	17—29	4.60	5.00	5.20	3.60	3.90	4.20
	ад 30	4.00	4.50	5.00	3.20	3.50	3.80

ГІМНАСТЫЧНЫ ВІД МНАГАБОР'Я

МУЖЧЫНЫ

Абавязковыя практикаванні

1. Падцягванне ў вісе на перакладзіне хватам зверху.

Колькасць разоў:	Заліковы бал:
12	5
9	4
6	3

2. Апорны скакоч. Конь у даўжыню, вышыня 120 см. Скакоч ногі пасобку. Адзнака 10.

Практикаванні па выбору.

1. Акрабатыка.

2. Бруссі.

ЖАНЧЫНЫ

Абавязковыя практикаванні

1. Згібанне і разгібанне рук ва ўпоры лежачы на падлозе (згібанне рук не менш 90°).

Колькасць разоў:	Заліковы бал:
15	5
11	4
7	3

2. Апорны скакоч. Казёл у шырыню, вышыня 115 см. Скакоч ногі пасобку. Адзнака 10.

Практикаванні па выбору

1. Акрабатыка.

2. Бруссі розной вышыні.

ПЛАВАННЕ

Практикаванні	Узрост	Норматывныя патрабаванні пры розной даўжыні плавальнай дарожкі						Заліковы бал
		мужчыны			жанчыны			
		3	4	5	1	3	4	5
1. Вольный стиль 100 м (мін., с.)	17—29	1.32	1.38	1.35	1.50	1.40	1.25	
	ад 30	1.42	1.48	1.45	1.55	1.40	1.25	
100 м (мін., с.)	17—29	1.42	1.48	1.45	1.50	1.40	1.25	
	ад 30	1.52	1.58	1.55	1.60	1.45	1.30	
100 м 50 м	без уліку часу							9
	без уліку часу							6
2. Кроль на спіне:	17—29	1.45	1.50	1.53	1.55	1.40	1.25	
	ад 30	1.55	2.03	2.00	2.05	1.50	1.35	
100 м (мін., с.)	17—29	1.55	2.13	2.10	2.15	1.60	1.45	
	ад 30	2.05	2.23	2.20	2.25	1.70	1.55	
3. Брас:	17—29	1.45	2.00	1.50	1.55	1.40	1.25	
	ад 30	1.55	2.10	1.50	1.55	1.40	1.25	
100 м (мін., с.)	17—29	1.55	2.10	2.05	2.10	1.60	1.45	
	ад 30	2.05	2.20	2.15	2.20	1.70	1.55	

Клімович (матфак), Ірина Сама-
занава (асістэнт кафедры фізі-
выхавання), выпускніца экзамін-
нага факультэта, інженер выпускніца
цэнтра «Галубоўлессервісвода-
буда» Наталія Стараўой (тренер
каманды — старши вікладчык
кафедры тэрарычных асноў фізі-
выхавання В. П. Крукоўскі).

На заключным этапе спабор-
ніцтва сутэрніца чатыры мацін-
шыя каманды рэспублікі — Бре-
ст, Гомель, Магілёў і Мінск.
Наши гандбалісты атрымалі пе-
раканучыя перамогі ва ўсіх трох
пляйданках — у магілёўчанак з
лікам 26:16, мінчанак — 30:18,
спартсменак з горада над Бугам —
38:16 — і стаў чэмпіонамі
Беларусі юбілейнага для краіны
1987 года. [Наш кр.]

ПА МНАГАБОР'Ю ГПА

Заяўшчынца спаборніцтвы па
программе круглагодовай універсі-
яды. Выяўлены пераможцы па
яшчэ аднаму віду — мнагабор'ю ГПА.
У індывідуальном спаборніцтве
найблізкі высокі выніку дасягнулі:
сярод юношоў 1969 г. на-
раджэння — I. Афанасенка з
біяфака, які набраў 86 ачкоў;
сярод спартсменаў старэйшага
узросту — К. Коінаву з фізічнага
факультэта (103 ачкоў).

Вызначылася I. Г. Каакашніка з
факультэта фізівыхавання. Яна
была мацнейшай сярод дзяўчын
* * *

На гастролі ў наш горад прыезджае Днепрапітровскі ордз
на Працоўнага Чырвонага Сцяга ўкраінскі музычна-драматыч-
ны тэатр імя Т. Р. Шаўчэнкі. Аб яго мінулым і сённяшнім —
этты расказ.

СУГУЧНЫ ДУХУ ЧАСУ

Ля віткоў ў нашага тэатра стая-
лі таленівіты акцёры і рабкісёры,
вучаны К. С. Станіславскага —
А. Загараў, выдатныя савецкія кі-
нарэжысёры А. Даўжэнка, класік
украінскай літаратуры П. Тычына.
П'есы Л. Украінкі, І. Франко,
В. Шэкспіра, Ж. Б. Мальера, Г. Іб-
сена, Г. Гауптмана — аснова ре-
пертуара тэатра.

У 1927 г. творчыя калектывы пе-
раехаў з Кіева ў Днепрапітровск.
Тут ён актыўна пачаў працаваць
над творамі А. Карнейчука «Гі-
бель эскадры» і «Платон Кречат»,
У. Вішнёўскага — «Першая кон-
ная» і «Аптымістичная трагедыя».

У гады Вялікай Айчыннай вай-
ны ў тэатры былі сформіраваны
тры брыгады, якія выступалі на
перадаво.

У наступныя гады за ўздел у
пранаўніцы спектакля «Навякі разам»
Л. Дэміцеркі групе ак-
цёрў было прысвоена ганароўскае
званне лаўрэата Дзяржакайў-
шнай прэміі СССР. За заслугі
у асналівіце тэатральнага мастацтва
з'яўляецца з 60-годдзём тэатр
узнагароджаны ордэнам Працоў-
нага Чырвонага Сцяга.

Слаўныя традыцыі да многага
абавязковага цяперашняе пакален-
на шайцнайшай. Сёня наш калек-
тыв настоўліў шукасаў свой
твар, сваё месца ў сучаснічай
тэатральнай мастацтве, шмат пра-
цуе над павышэннем прафесі-
нальнай майстэрства.

Гастрольная афіша тэатра ў Бе-
ларусі ўключае 15 спектакляў, якія
даволяцца выяўляць разнастайныя
гра дараўнання артыстаў. У на-
шым калектыве цяпер працуе

шмат цікавых артыстаў, сапраўд-
най майстру свайгі справы. Іх
выступленіи прынесьць гамяльчы-
кам сапраўднае задаваленне.

Сардчына запрашаем на спек-
таклі нашага тэатра і аматара-
сцінчнага мастацтва Гомельскага
дзяржакайўнага ўніверсітэта.

В. БРУХАНСКІ,
дырэктар тэатра.

НА ЗДЫМКУ: сцэна са спек-
такля па раману П. Заграбель-
нага «Раксалана». Сулейман —
арт. Р. Маслюк, Раксалана — зас-
лыш. арт. УССР В. Сушко.

еканамічнага факультэта Дэмітры
Дорашаў.

У свай групі занялі трэцяйкунсіца факультэта
фізычнага выхавання Галіна Каакашніка
з вынікам 105 ачкоў. Выкананы
першы спартыўны разрад, яна
прынесла камандзе 5 прэміяльных
ачкоў.

Ю. ПРЫСЯЖНОЙ,
выкладчык кафедры фізычнага выхавання.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Дзекан гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедра беларускай мовы, прафесар Універсітэта выхаванняў — глыбокае спачуванне ст. лабаранту названому кафедры, члену прафкома ГДУ БАГАМОЛЬНІКАВА Наталіі Аляксееўне з выгады
напаткаўшага яе гора — смерці ЦАЦБКІ.

АЗ 24455
Аб'ем — 1 друг. арк.
Тыраж 2000 экз. Заказ 394.

«БРОНЗА» БАСКЕТБАЛІСТАЎ

Адбыўся фінальныя гульні па баскетболу сярод мужчынскіх каманд ВНУ рэспублікі. У напружаным барацьбе з мноўшымі са-
пернікамі нядрэзана выступілі студэнты нашага ўніверсітэта. У тур-
нірнай табліцы яны занялі трэцяе месца і ўдаслоўні траўнікі з бронзовымі узнагародамі.

Наш адрес: 246699, г. Го-
мель, вул. Савецкая, 104,
кв. 3-11, тэл. 57-18-52.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, ректората, профсоюзных комітетаў, комітэтаў ЛКСМБ Гомельскага государственного ўніверсітэта. Гомельская фабрика «Палеседрук» Дзярж-
камітэта БССР па сіравах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1.